

13.8.2025

Maa-aineslupa / Destia Oy / Hiekan ottaminen / Lampinen I, 272-401-4-193 ja Lampola I, 272-401-4-195

ASIAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Destia Oy:lle maa-aineslain 4 § mukaisen luvan hiekan ottamiseen kiinteistöiltä Lampinen I; 272-401-4-193 ja Lampola I; 272-401-4-195 hakijan esittämän hakemuksen ja ottamissuunnitelman sekä tämän lupapäätöksen määräysten mukaisesti.

Tämä päätös korvaa Kokkolan kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunnan (RYL 24.6.2015 § 122) myöntämän maa-aineslupan.

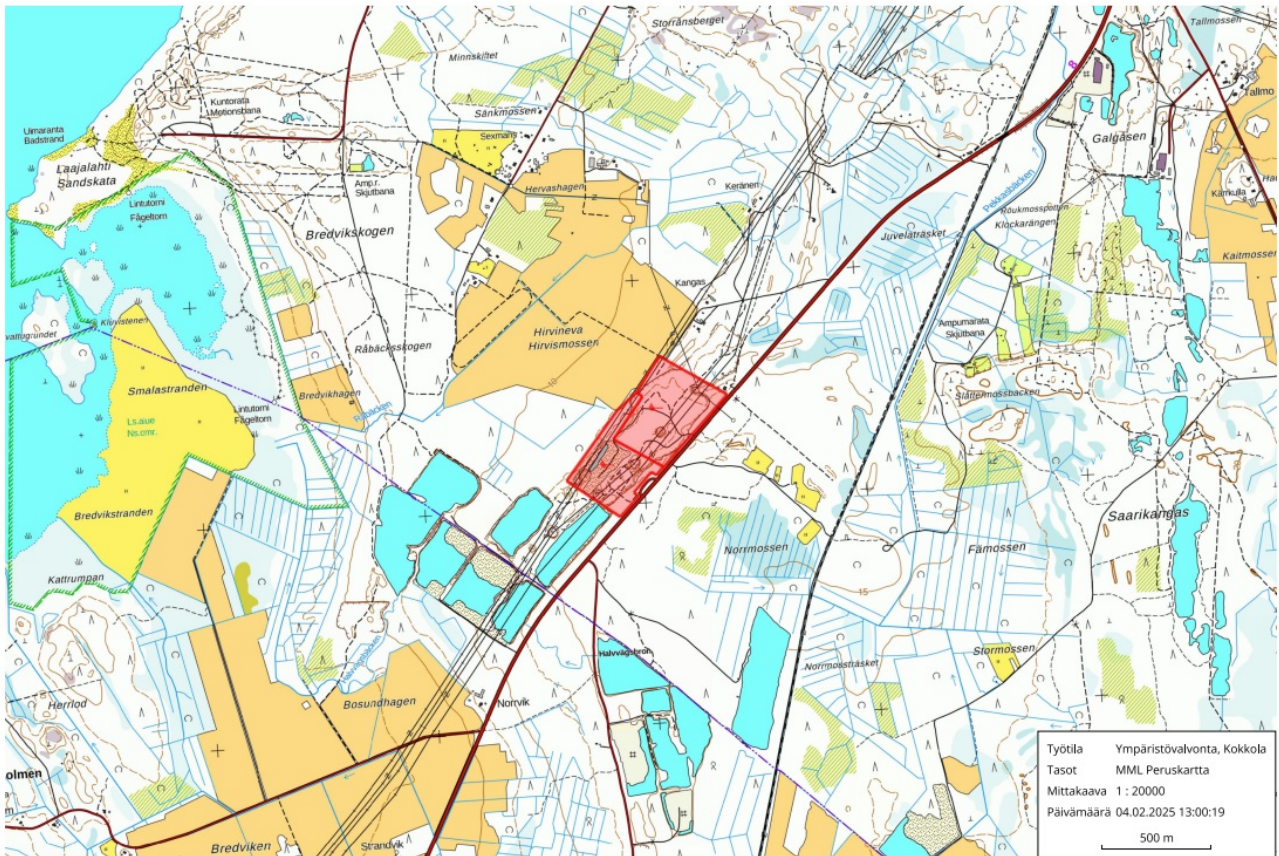
Toiminnalle myönnetään lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta maa-aineslain 21 §:n mukaisesti määrätyn vakuuden asettamisen sekä aloituskatselmuksen jälkeen.

HAKIJA

Destia Oy
Lohkarekuja 1
62100 Lapua

KIINTEISTÖN TIEDOT

Lampinen I; 272-401-4-193, Lampola I; 272-401-4-195
Kiinteistöt omistaa hakija.

Kuva 1. Toiminnan sijoittuminen

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 13.8.2035 asti.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta, kun tässä päätöksessä vaaditut vakuudet on hyväksytty. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä kyseessä on olemassa oleva hiekanottamisalue, jossa on tehty maa-ainesten ottoa. Toiminnan jatkaminen ei aiheuta sellaista merkittävää pysyvää vahinkoa tai haittaa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Ottamisalueen rajojen tulee noudattaa laadittuja lupahakemuksen mukaisia suunnitelmakarttoja.
2. Ottamisalueen ja naapurikiinteistöjen rajan välille tulee jättää vähintään 10 metriä suojavyöhykealuetta, jolle ottamistoimintaa ei uloteta. Ottamisalueen rajan ja asuinkiinteistöjen väliin tulee jättää 100 metriä leveä suojavyöhykealue.

Valtatie 8:n tiealueen reunan ja ottamisalueen väliin tulee jättää vähintään 50 metriä leveä suojavyöhykealue.

Kaivettavan vesialueen ja ympäröivien ojien väliin tulee jättää vähintään 20 metriä leveä suojavyöhyke.

Voimajohtopylväiden ympärille tulee jättää suoja-alue, joka ulottuu vaakasuoraan mitattuna 10 metrin päähän pylvään maanpäällisistä perustus- ja harusrakenteista. Suoja-alueella ei hiekkaa saa sortumavaaran takia ottaa. Ottoalueen luiskat pylvään kohdalla on muotoiltava niin loiviksi, etteivät luiskat myöhemminkään pääse sortumaan lähelle pylväsrakenteita. Pylvään kohdalla ottoalueen luiskan kaltevuus 1:3, tai loivempi, on riittävä. Voimajohdon kunnossapidon takia tulee voimajohdon pylväspaikalle jättää kulkuyhteys työkoneelle ainakin yhdeltä sivulta. Mahdollinen seulonta, varastointi tai murskaus tulee tehdä kokonaan voimajohtojen johtoalueiden ulkopuolella.

3. Maa-aineksia saa ottaa suunnitelman mukaiselta rajatulta 14,32 ha alueelta enintään 500 000 k-m³ hiekkaa. Maa-ainesten otto saa ulottua enintään tasoon +3,0 m N2000.
4. Alueella olemassa oleva ja ottamisen myötä laajeneva vesiallas tulee kaivaa vähintään kolmen (3) metrin syvyyiseksi, matalampia rantaluiskia lukuun ottamatta, veden laadun turvaamiseksi.
5. Ottamisalueen reunoilla luiskat on muotoiltava vähintään kaltevuuteen 1:3 vedenpinnan yläpuolisella alueella ja vähintään kahden metrin vesisyvyyteen saakka. Luiskien muotoilu tulee tehdä valmiiksi samanaikaisesti ottamistyön edetessä ottamisalueen reunoilla.
6. Ottamisalueen vesipinnan yläpuoliset osat on verhottava alueelta kuoritulla puhtaalla eloperäisellä pintamaalla. Pintamaita ei saa levittää korkeussuunnassa 1 metriä lähemmäs vesirajaa. Alueen ulkopuolelta tuotuja maa-aineksia ei saa käyttää luiskien verhoiluun. Alueen metsittymisestä tulee huolehtia tarvittaessa istutuksin.

Mahdolliset virkistyskäyttöön jätettävät alueet voidaan jättää lopputilanteessa verhoilematta. Verhoilematta jätettäviä alueita voi olla enintään 30 % muodostuvan vesialtaan reuna-alueista. Luiskien muotoilu, viimeistelyn ja mahdollisten istutusten lopputuloksena tulee olla luonteva ja moni-ilmeinen maasto.

Ottamisen päätyttyä tulee varastokasat poistaa ja alue siistiä mahdollisista jätteistä tai muusta sinne kuulumattomasta.

7. Kaikki alueen jälkihoito- ja maisemointityöt tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana.
8. Määrätty vakuus tulee olla hyväksyttyä ennen toiminnan aloittamista.
9. Maa-ainesten oton yhteydessä tulee huolehtia asianmukaisin toimenpitein, ettei öljyä tai öljypitoisia aineita tai muita haitallisia aineita pääse alueen maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Mahdollisesta vahingosta, jolloin öljyä tai muuta veden laadulle haitallista ainetta pääsee maaperään tai vesiin, tulee välittömien torjuntatoimenpiteiden lisäksi ilmoittaa paikalliselle palo- ja pelastusviranomaiselle, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

10. Pölyn leviäminen ajoneuvoista ottamisalueen ulkopuolelle on estettävä kastelemalla tai peittämällä kuorma. Pölyn sitomisessa ei saa käyttää suolaa tai muita ympäristölle ja vedenlaadulle haitallisia aineita.
11. Ottamistoiminnan aikana alueella liikkuvia tulee varoittaa mahdollisista vaarallisista kohdista ottamisalueella. Luvan haltijan tulee varmistaa alueen turvallisuus lupaviranomaisen lopputarkastukseen asti.
12. Luvanhaltijan tulee tarkkailla alueen pohjaveden pinnan tasoa jo olemassa olevan ja ottamisen myötä laajenevan pohjavesilammikon kohdalla kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä.

Pohjaveden laatua tulee seurata korkeusmittauksen yhteydessä kerran vuodessa koko luvan voimassaolon ajan. Pohjavesinäytteestä tulee analysoida pH ja alumiinipitoisuus.

Tulokset tulee toimittaa Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

13. Luvanhaltijan tulee tehdä vuosittain maa-aineslain edellyttämä ilmoitus otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta Notto-järjestelmään.
14. Siltä osin kuin ottamissuunnitelma ei ole ristiriidassa edellä mainittujen lupaehtojen kanssa, noudatetaan ottamissuunnitelmaa. Ennen ottamistoimenpiteisiin ryhtymistä on tämän luvan mukainen ottamisalue merkittävä maastoon.

Maastoon on lisäksi asetettava ennen ottamistoimenpiteisiin ryhtymistä riittävä määrä soveltuvia merkintöjä riittävän syvän ottamistason saavuttamiseksi. Merkkien tulee olla helposti luettavissa. Luvansaajan tulee huolehtia siitä, että korkeusmerkit ja rajamerkinnot pysyvät kunnossa koko luvan voimassaolon ajan.

15. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
16. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan kuluttua umpeen.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toiminta on lupavelvollista maa-aineslain 4 §:n mukaan.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kokkolassa viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

SELVITYS OTTAMISALUETTA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Alueelle on myönnetty aiemmin lupa maa-ainesten ottoon (Kokkolan kaupunki, Rakennus- ja ympäristölautakunta 24.6.2015 § 122). Voimassa oleva lupa päättyy 6.12.2025. Uusi lupahakemus kattaa aikaisempaa lupaa laajemman alueen.

Alue sisältyy Kokkolan strategiseen aluerakenneyleiskaavaan 2040. (Kaupunginvaltuuston hyväksyntä 7.3.2022 §8). Kaavassa esitetään pitkän aikavälin tarve tieliittymään Vt 8 ja maantie 749 välille, joka koskee osittain hakemuksen kiinteistöjä.

TIEDOT OTTAMISALUEESTA

Ottamisalueen ympäristö

Suunnitellun alueen lounaispuolella on sekä toiminnassa olevia että lopetettuja maa-ainesten ottoalueita. Pohjois- ja länsipuolella on maa- ja metsätalousalueita. Alue rajautuu itäpuoleltaan valtatie 8:an, ja alueen läpi kulkee Fingrid Oyj:n kantaverkko. Lähin asutus sijaitsee 100 metrin päässä ottamisalueen koillispuolella.

Ottamisalueelle on liittymä valtatie 8:lta, jota käytetään reittinä ottamisalueelle. Nykyistä liittymää käytetään, kunnes tiesuunnitelman "Valtatien 8 parantaminen välillä Boholmintie-Kruunupyntie, Kruunupyy, Kokkola" toteuttaminen tulee ajankohtaiseksi ja uusi liittyminen alueelle järjestetään maantieltä 749.

Ympäröivät alueet ovat osin pohjavedellä täyttyneitä hiekanottoalueita ja osin maa- ja metsätalousalueita. Alue sijaitsee noin +11,0...+19,0 m merenpinnasta (N2000). Korkeimmat kohdat sijaitsevat alueen koillis- ja lounaisosassa, ja alin maanpinnan taso on nykyisen montun pohjalla. Puustoa ja pintamaata on osittain poistettu aiemman lupakauden aikana.

Alueen maaperä on valtaosin hiekkaa. Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai muinaismuistoja. Lähimmät pohjavesialueet ovat Patamäki noin 1,5 kilometrin päässä idässä ja Laajalahti (2-luokka) noin 1,3 kilometrin päässä lännessä.

Toiminnan laajuus ja muut tiedot toiminnasta

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuoden ajalle. Kyseessä on vanha hiekanottoalue, ja ottamisalueen laajuus on 14,32 hehtaaria.

Ottamismäärä on 500 000 kiinto-m³ ja alin ottamistaso +3,0 m. Vuosittainen ottamismäärä, keskimäärin 50 000 k - m³, voi vaihdella materiaalikysynnän mukaan. Alueen pintamaat, noin 12 000 m³, tullaan poistamaan vaiheittain ja ne välivarastoidaan suunnitelma-alueella. Pintamaat tullaan käyttämään kokonaisuudessaan alueen maisemointiin.

Kaivuu aloitetaan ottoalueen lounaispäästä ja se jatkuu vaiheittain koilliseen. Ottaminen tapahtuu pääasiassa pohjavesipinnan alapuolelta. Ottamisessa käytetään kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia, ja materiaalin jalostuksessa siirrettävää seulaa. Ottamistoiminta alueella tehdään arkisin klo 06-22. Maa-aineksen kuljetuksia tehdään arkisin klo 06-22 ja viikonloppuisin klo 08-18.

Ottamisalueen rajanaapureihin jätetään 10 m leveä suoja-alue. Ottamistoimintaa ei tehdä 100 m lähempänä asuinkiinteistöjä. Hakija on esittänyt, että suunnitelma-alueen lounaisosaan jätetään 30 m leveä ottamaton alue valtatie 8 ja maantie 749 tieyhteyden rakentamista varten.

Ottamisalueelle olevan vesilammikon pohjavesipinta on mitattu 9.10.2024 ja oli silloin tasolla +10,84 m N2000. Hakijan arvion mukaan keskimääräinen pohjavesitaso suunnitellussa montussa tulisi olemaan noin +10,8 m N2000.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueen pintamaat välivarastoidaan alueella ja käytetään kokonaisuudessaan alueen maisemointiin.

Jälkihoito ja alueen myöhempi käyttö

Kaikki luiskat tehdään ottamisen yhteydessä kaltevuuteen 1:3.

Alueelle muodostuu ottamisen kuluessa ja päättyessä pohjavesilampi.

Alueelta kuorittu pintamaa käytetään alueen muotoiluun. Ottamisalueen reunojen annetaan metsittyä toiminnan loputtua.

Hakija on esittänyt, että ottamistoiminnan päätyttyä aluetta voidaan käyttää esimerkiksi virkistykseen.

Ympäristövaikutukset

Suunnitellun ottamistoiminnan ei arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia metsäluontoon, viljelykseen tai pohjaveteen. Ottamisalue sijaitsee seudulla, jolla on ennestään maa-ainesten ottamistoimintaa. Suurimmaksi yksittäiseksi vaikutukseksi arvioidaan paikallismaiseman muuttuminen.

Työkoneiden tankkaus tapahtuu alueen länsiosaan rakennetulla tankkausalueella. Alueella varastoitava polttoaine säilytetään kaksoisvaippasiliössä ja alueella on saatavilla imeytysainetta koneiden työskentelyaikana.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireilletulo

Lupahakemus on tullut ensimmäisen kerran vireille 18.11.2024. Hakemusta on täydennetty 24.1.2025.

Kuuleminen

Lupahakemus ja ottamissuunnitelma on kuulutettu 10.2.-19.3.2025 Kokkolan kaupungin internetsivuilla. Lisäksi on erikseen kuultu naapurikiinteistöjen omistajat.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta ei määrääikaan mennessä kuulemisaikana ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueelta sekä Y-vastuualueelta, Fingrid Oyj:lta ja Kokkolan kaupungilta. Fingrid Oyj ja Kokkolan kaupunki eivät ole antaneet lausuntoa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueen lausunto 20.2.2025:

"Ottoluvan kohteena olevat kiinteistöt 272-401-4-193 ja 272-401-4-195 sijaitsevat valtatie 8 rajanaapureina tierekisteriosoitevälillä 8/330/460-1200, vasen. Nykyinen ottolupa Isokylän hiekka-alue päättyy 23.7.2025. Ottoluvan aluetta on tarkoitus laajentaa nykyisestä (asemapiirros lopullisesta tilanteesta). Maa-aineslupahakemuksen alueelta on tarkoitus kaivaa hiekkaa pohjavesipinnan alapuolelta. Alueella ei suoriteta kiviaineksen murskausta.

Maa-ainesten ottamisalueen raja lopullisessa tilanteessa maa-ainesten ottoluvan mukaan on lähimmillään noin 30 metrin päässä valtatie 8 keskilinjasta.

Ottoalueelle on olemassa nykyinen liittymä valtatieltä 8 tierekisteriosoitteessa noin 8/330/965, vasen, kiinteistölle 272-401-4-193. Maa-ainesten ottamislupahakemuksessa on mainittu, että liittymälle on myönnetty liittymälupa valtatie 8 tiesuunnitelman yhteydessä (suunnitelman nimeä ei ole mainittu).

Liittymä on merkitty yhteydeksi maa-ainesten ottopaikalle ELY-keskuksen rekisterissä, liittymäluvasta ei ole mainintaa.

Valtatie 8 on alueella valaistu tie, jolla on 100 km/h nopeusrajoitus. Maantien 8 liikennemäärä kohdealueella on noin KVL 5926 ajoneuvoa/vuorokausi.

Valtatien 8 suoja-alue on vähintään 30 m tien keskilinjasta mitattuna. Rakennusta ei saa pitää maantien suoja-alueella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteista 44§). Maantien suoja- tai näkemäalueella ei saa myöskään pitää sellaista aitaa tai rakennelmaa, josta tai jonka käytöstä on haittaa liikenneturvallisuudelle tai tienpidolle.

Maa-ainesalue sijoittuu Kokkolan strategiselle aluerakenneyleiskaava 2040 alueelle. Kaavassa alueen eteläosaan on osoitettu aluevaraus valtatie 8 – maantie 749 pitkän aikavälin yhteystarpeelle.

Valtatien 8 eteläpuolelle maa-ainesten ottoaluetta vastapäätä on hyväksytty Kruunuportin asemakaava, jossa alue on kaavoitettu KTY/log-merkinnällä (Toimitilarakennusten ja logistiikkatoimintojen korttelialue). Alueelle on tekeillä

myös tiesuunnitelma ”Valtatien 8 parantaminen välillä Boholmintie-Kruunupyntie, Kruunupyy, Kokkola”.

Maa-ainesten ottoalueen kohdalla tiesuunnitelmassa on suunniteltu valtatie 8 osalle esim. kanavoitu tasoliittymäpari Kruunuportin asemakaava-alueelle ja Kokkolan kaupungin uudelle yhteydelle maantielle 749. Alueelle on myös suunniteltu riista-aitaa ja nykyinen liittymä ottoalueelle tullaan tiesuunnitelman mukaan katkaisemaan ja liittyminen alueelle järjestetään tierekisteriosoitteesta noin 8/330/290, vasen (uusi yhteys maantielle 749).

Tiesuunnitelman mukaan nykyinen tiealue tulee levenemään huomattavasti ottoalueen kohdalla ja leveimmillään se on hieman yli 30 metriä. Tiesuunnitelma on vielä kesken, joten ratkaisut eivät ole vielä välttämättä lopullisia.

Tiesuunnitelmasta on pidetty yleisötilaisuus lokakuussa 2024 ja sen on tarkoitus valmistua syksyllä 2025. Tiesuunnitelmalle ei ole rahoitusta eikä sen toteuttamisajankohdasta ole tietoa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualue toteaa, että ottoalue lopullisessa tilanteessa on liian lähellä valtatiä 8, jolloin se voi jatkossa vaikeuttaa valtatie 8 tienpitoa tai vaikuttaa haitallisesti valtatie 8 tierakenteisiin. Ottoalueen lopullinen raja on jopa tiesuunnitelman mukaisella tiealueella tai ainakin erittäin lähellä sitä.

Maa-ainesten ottaminen, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30 suositellaan suojaetäisyydeksi 50 metriä maantien reunaan.

Mahdollinen ottoalueella syntyvä työmaapöly tai maa-aineskuljetukset eivät saa vaarantaa liikennettä valtatiellä 8. Ottoalueen liittymästä ei saa kulkeutua maa-aineksia valtatielle 8.

Ottoalueelta ei saa johtaa vesiä valtatie 8 sivuojaan.

Alustavasti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueella ei ole muita ko. asiaan vaikuttavia tienpidon suunnitelmia / toimenpiteitä valtatielle 8, jotka estäisivät maa-ainesten ottoluvan myöntämisen, Kokkola.”

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto 19.3.2025:

”Maa-ainesten ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella.

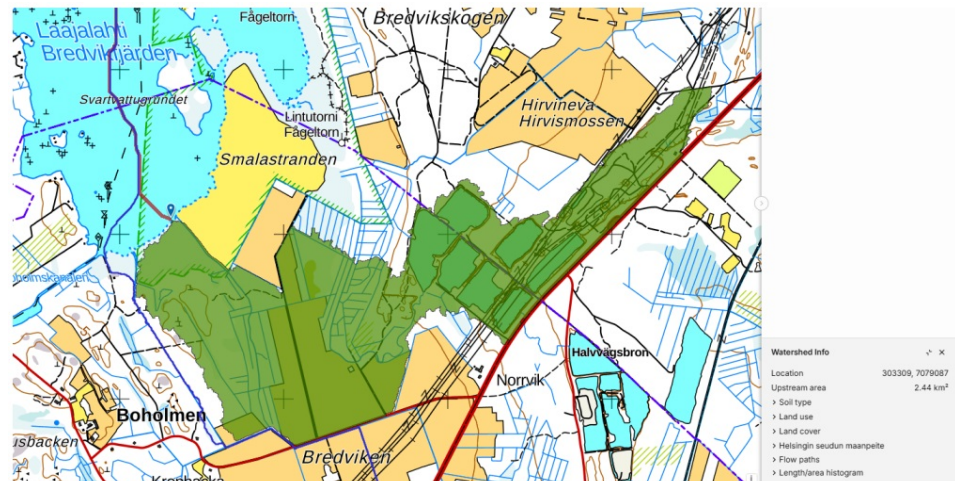
Vesilain mukaisen luvan tarve

Alueella pieni pohjavesilammikko, jonka pohja leikkauspiirustuksen B-B mukaan on noin tasolla + 6,25 m_{N2000}. Lammikkoa syvennetään nykytilanteesta 3,25 metrillä tasolle + 3,0 m_{N2000}.

Vesilain 3 luvun 3 §:n 10 momentin mukaan maa-aineksen ottaminen vesialueen pohjasta muuhun kuin tavanomaiseen kotitarvekäyttöön edellyttää aina vesilain mukaisen luvan hakemista. Alueella sijaitseva pohjavesilammikko erottuu vuoden 2012 ilmakuvassa, ja se on kaiketi syntynyt aikaisemman ottamisen seurauksena. Alueella on voimassa oleva maa-aineslupa, jossa on sama alin ottotaso (+ 3,0 m_{N2000}) kuin nyt haettavassa luvassa. Lupahakemuksen poikkileikkauspiirustuksen B-B mukaan pohjavesilammikkoa ei ole kuitenkaan kaivettu samalle tasolle mihin nykyinen voimassa oleva lupa oikeuttaisi. Vaikka pohjavesilammikko on ollut olemassa jo useita vuosia, voidaan lupatilanne huomioiden asiassa tulkita, että pohjavesilammikko on

vielä muodostumassa, eikä se ole vielä vakiinnuttanut pinta-alaansa ja tilavuuttaan. Edellä esitetyn perusteella ELY-keskus katsoo, että maa-aineksen ottaminen pohjavesilammikon pohjasta ei edellytä hakemaan vesilain mukaista lupaa vesilain 3 luvun 3 §:n 6 momentin nojalla.

Vesilain mukaisen luvan tarve tulee tarkastella myös vesilain 3 luvun 2 §:n näkökulmasta. Karttatarkastelun perusteella ottamisalue sijoittuu samalle valuma-alueelle ottamisalueen eteläpuolella sijaitsevien vesialueiden kanssa. Valuma-alue on esitetty alla olevassa kuvassa vihreällä (kuva 1). Vesi johtuu valuma-alueelta ojaverkostoa pitkin Laajalahteen ja Öjanjärveen.

Kuva 1. Valuma-alue

Suunnitelmaan ei ole merkitty, että kaivettavaa vesialuetta yhdistettäisiin rummulla/uomalla viereisiin olemassa oleviin vesialueisiin. Mikäli kaivettavaa vesialuetta ei yhdistetä, pohjaveden virtaussuunta ratkaisee veden johtumisreitit. Ottamisalueen maaperä koostuu hiekasta, joten alueelle nykyisellään satava vesi todennäköisesti imeytyy tehokkaasti maaperään ja vettä johtuu vähemmissä määrin pintavaluntana, jolloin pohjaveden virtaussuunta ratkaisee veden pääsääntöisen virtausreitit. Ennalta arvioiden ottamishankkeen toteuttamisesta ja vesialueen kaivamisesta ei aiheutuisi merkittäviä muutoksia valuma-alueiden rajauksiin.

Vesilain 3 luvun 2 §:n näkökulmasta hankkeen mahdolliset haitalliset vaikutukset kohdistuvat todennäköisesti lähinnä pohjaveteen. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 102 metrin ja 214 metrin etäisyydellä ottamisalueen pohjoispuolella. ELY-keskuksella ei ole tietoa, onko kyseisillä kiinteistöillä kaivoja. Kun pohjavettä suojaava maakerros ottamisella poistetaan, lisääntyy pohjaveden likaantumisen riski. Ottamisalueen vieressä on peltoa ja tiealue. Mikäli pelloilta tai tieltä pääsee johtumaan vesiä nyt kaivettavalle vesialueelle siitä voi aiheutua laadullista haittaa viereisten kiinteistöjen vedenotolle (pellon lannoitus ja ravinteet, tien suolaus ja kloridipitoisuudet). Ottamisalueen, tien ja pellon välillä on ojat, joka ehkäisee tällaisia valumia. Jos vesialueen kuitenkin kaivaa hyvin lähellä oja, saattaisi vesi johtua ojista maakerrosten läpi nyt kaivettavalle vesialueelle. Tämän ehkäisemiseksi olisi hyvä jättää riittävä etäisyys (vähintään 20 m) kaivettavan vesialueen ja ojan välille.

Mikäli naapurikiinteistöillä on kaivoja ja arvioidaan, että hankkeesta voisi aiheutua haittaa kiinteistöjen vedenotolle, tulee naapurikiinteistöiltä olla suostumus hankkeelle.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden ei pinta- eikä pohjaveteen kohdistuvia haittoja tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Pohjaveden tarkkailu ja tarkkailutulosten toimittaminen

Hakemuksessa ei ole esitetty pohjaveden tarkkailua. ELY-keskus esittää, että pohjaveden tarkkailua tehtäväksi kaksi kertaa vuodessa (esim. touko- ja lokakuussa) alueella jo olevasta pohjavesilammikosta niin kauan kunnes ottamisen myötä muodostuu isompi pohjavesilammikko, jonka jälkeen tarkkailua voidaan jatkaa tästä lammikosta. Pohjaveden laatua esitetään tarkkailtavaksi kerran vuodessa toisen korkeusmittauksen yhteydessä. Pohjavesinäytteestä tulee analysoida pH ja alumiinipitoisuus.

Pohjaveden laatu- ja pinnankorkeustulokset tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi) sähköisessä muodossa vuosittain tammikuun loppuun mennessä ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään siirrettäväksi. Korkeustietojen siirtämistapana voidaan käyttää joko VYH-tiedonsiirtotapaa tai XML-tiedonsiirtotapaa. Vedenlaatutietojen ensisijainen siirtotapa on suoraan laboratorion pohjavesitietojärjestelmään sähköisenä VYH-tiedostona tai vaihtoehtona on lähettää VYH-tiedosto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon.

Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Kannanotto

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen maa-aineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja.

Lupaharkinnassa on lisäksi otettava soveltuvin osin huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat.”

Vastine

Hakija on antanut vastineet lausuntoihin.

Destia Oy:n vastine Ely-keskuksen lausuntoon EPOELY/541/2025 koskien Isokylän hiekka-alueen ottamislupahakemusta 8.5.2025:

"Alue on hankittu TVL:n käyttöön maa-aineksen ottopaikaksi v. 1985. Alueelta on otettu maa-ainesta aluksi TVL:n toimesta, ja aines on kuljetettu TVL:n rakentaman, kääntymiskaistalla varustetun liittymän kautta esim. vt 8. parantamiseen ja kunnossapitoon. Myöhemmin alue on siirtynyt Destia Oy:n omistukseen v. 2007. Tulemme käyttämään maa-aineskuljetuksissa nykyistä liittymää, kunnes uusi tieyhteys kiinteistölle on rakennettu. Koska lausunnossa mainitun tiesuunnitelman toteutusaikataulusta ei ole tietoa, jätämme ensisijaisesti suojaetäisyydeksi 50 metriä maantien reunaan."

Destia Oy:n vastine Ely-keskuksen lausuntoon EPOELY/539/2025 koskien Isokylän hiekka-alueen ottamislupahakemusta 8.5.2025:

"Ottamisalueen, tien ja pellon välillä on ojat, joka ehkäisee tällaisia valumia. Jos vesialueen kuitenkin kaivaa hyvin lähellä ojia, saattaisi vesi johtua ojista maakerrosten läpi nyt kaivettavalle vesialueelle. Tämän ehkäisemiseksi olisi hyvä jättää riittävä etäisyys (vähintään 20 m) kaivettavan vesialueen ja ojien välille."

-Kaivettavan vesialueen ja ympäröivien ojien väliin jätetään vähintään 20 m:n suojavyöhyke."

ELY-keskus esittää, että pohjaveden tarkkailua tehtäväksi kaksi kertaa vuodessa (esim. touko- ja lokakuussa) alueella jo olevasta pohjavesilammikosta niin kauan kunnes ottamisen myötä muodostuu isompi pohjavesilammikko, jonka jälkeen tarkkailua voidaan jatkaa tästä lammikosta. Pohjaveden laatua esitetään tarkkailtavaksi kerran vuodessa toisen korkeusmittauksen yhteydessä. Pohjavesinäytteestä tulee analysoida pH ja alumiinipitoisuus."

-Pyydämme esittämään mahdolliset vedentarkkailumääräykset lupaehdoissa."

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen perustelut ja yleiset perustelut

Maa-aineslain luvan 3 §:n mukaisesti maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnon esiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun veden hankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen on järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti, eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Hakemuksen mukaisella alueella ja alueen vieressä on käytössä ollut maa-ainesten ottamisaluetta. Alueella ei ole luonnonsuojelullisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Alue ei myöskään kuulu tärkeisiin pohjavesialueisiin. Ympäröivän alueen metsät ovat normaalissa metsätalouskäytössä.

Maa-ainesten ottamistoiminnalle ei edellä olevan perusteella voi katsoa olevan maa-aineslain 3 §:n mukaisia esteitä ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lausunnot on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos sanotut seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräys 1. Määräys on annettu toiminnan keston ja laajuuden rajaamiseksi.

Lupamääräys 2. Lupamääräyksellä varmistetaan riittävä suojavyöhyke häiriöalttiisiin tai muuten huomioitaviin kohteisiin (naapuritiloihin, asuinkiinteistöihin, maantiehen ja voimajohtopylväisiin) sekä jälkihoidon vaatima tila.

Lupamääräykset 3-4. Lupamääräyksillä varmistetaan ottamisen laajuus ja muodostuvan vesialtaan vedenlaatu.

Lupamääräykset 5-7. Luiskakaltevuus on määrätty alueen toiminnan jälkeisen maisemoitumisen varmistamiseksi. Lupamääräyksillä vähennetään ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia luontoon ja maisemakuvaan.

Lupamääräys 8. Maa-aineslaissa ja valtioneuvoston asetuksessa (926/2005) on säädetty vakuudesta ja vakuuden voimassaoloajasta.

Lupamääräys 9. Määräyksellä varmistetaan valtioneuvoston asetuksen 800/2010 noudattaminen ja pinta- ja pohjavesien suojelu sekä tiedonkulku viranomaisille tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa.

Lupamääräys 10. Lupamääräys on annettu pölyämisen haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 11 on annettu toiminnan aikaisen turvallisuuden varmistamiseksi.

Lupamääräykset 12-14 on annettu toiminnan aikaisen valvonnan mahdollistamiseksi. Tulokset tulee toimittaa kulloinkin olemassa oleville toimivaltaisille valvontaviranomaisille.

Lupamääräys 15. Valvontaviranomaisella on oltava ajantasainen tieto alueen tapahtumista ja muutoksista. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Lupamääräys 16. Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta 926/2005 on määrätty lopputarkastuksesta sekä jälkihoidon suorittamisesta luvan voimassaoloaikana.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3-5, 5 a, 6-7, 10-13, 13 a, 19-21, 23 & 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 2-4 & 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 3 & 4 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-7, 14, 16-17, 20, 133-134 §

Jätelaki (646/2011) 12-13, 15-17, 28-29 & 72 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Hallintolaki (434/2003) 62 a §

Lisäksi on huomioitu seuraavat ohjeet ja taksat:

Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30: Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön

Kokkolan kaupungin maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksa 1.7.2016 (Rakennus- ja ympäristölautakunta 15.6.2016 § 109)

VAKUUDET

1. Luvan saajan tulee maa-ainesluvan ja sen lupamääräysten noudattamisen ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi toimittaa **Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle** hyväksyttävä vakuus.

Määrältään vaadittava maa-ainesluvan vakuus on 70 000 euroa ja sen on oltava voimassa luvan päättymistä seuraavan vuoden lokakuun loppuun saakka 31.10.2036. Vakuuden määräytymisperusteena on ottamissuunnitelman mukainen ottamisalueen pinta-ala sekä otettavan maa-aineksen määrä.

Hyväksyttävä vakuus on toimitettava Kokkolan kaupungille ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista. Mikäli maa-ainesten ottoalueen jälkihoitotyöt valmistuvat vaiheittain, voidaan vakuuden suuruutta kirjallisesta hakemuksesta tarkistaa.

2. Luvan saajan on asetettava **Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle** lupamääräysten muuttamisen varalle **10 000 € aloittamisvakuus** (MAL 21 §). Vakuus palautetaan luvan saajalle, kun lupapäätös on saanut lainvoiman.

MAKSUT

Käsittelymaksu

Maa-ainesluvan käsittelystä maksu muodostuu voimassa olevan taksan mukaisesti seuraavasti:

- suunnitelmaa kohti 300 €
- pinta-alan mukaan 100 €/ha

- maa-aineksen tilavuuden mukaan 0,012 €/m³, kuitenkin enintään 7000 €
- naapurien kuuleminen 50 €/kpl, kuitenkin enintään 250 €
- lupa maa-aineslain mukaisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta 340 €

Luvan hakijan on näin ollen suoritettava Kokkolan kaupungille maa-ainesluvasta (300 € + 14,32 ha x 100 €/ha + 500 000 k-m³ x 0,012 €/m³ + 250 € + 340 €) = **8322 € suuruinen tarkastusmaksu.**

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta on suoritettava kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukainen vuosittainen valvontamaksu. Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen laskuttaa valvontamaksun vuosittain.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Päätös: hakijalle

Kopio päätöksestä: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Kokkolan kaupunki / kaupunkisuunnittelu, Fingrid Oyj

Ilmoitus päätöksen antamisesta: asianosaiset

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Määrättyihin lupa- ja valvontamaksuihin voi hakea oikaisua Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalta oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.